

Föreningen Svenska Skolan på Costa del Sol
info@skolan.es

Beslut för förskoleklass, grundskola och gymnasieskola samt kompletterande svensk undervisning

efter tillsyn av Svenska skolan på Costa del Sol,
belägen i Fuengirola, och Föreningen Svenska Skolan
på Costa del Sol

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har vid tillsyn av Svenska skolan på Costa del Sol och Föreningen Svenska Skolan på Costa del Sol identifierat en brist i verksamheten inom nedanstående område. Bristen bedöms föreligga i såväl grund- som i gymnasieskolan.

Huvudmannen ska senast den **16 november 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa den påtalade bristen. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Föreningen Svenska Skolan på Costa del Sol inte uppfyller författningarnas krav avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar. Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.4 Utbildningsval – arbete och samhällsliv, 2.6 Rektorns ansvar)

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen för Svenska skolan på Costa del Sol lever upp till författningarnas krav inom merparten av de granskade områdena. Dock bedömer Skolinspektionen att det finns brister i arbetet med att tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning. I flera årskurser saknas helt en studie- och yrkesvägledande verksamhet och de vägledande samtal som ges i vissa årskurser motsvarar inte heller de behov som eleverna har.

Motivering till Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av skolan och huvudmannen under våren 2018 och besökte verksamheten den 15-18 maj 2018.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömer att det finns brister i arbetet med att tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning. I flera årskurser saknas studie- och yrkesvägledande verksamhet. De vägledningssamtal som genomförs vid enstaka tillfällen och i vissa årskurser motsvarar inte de behov som eleverna har. De är inte heller tillräckliga för att eleverna ska anses få kontinuerlig studie- och yrkesvägledning i ett bredare perspektiv än endast inför val till vidare studier. Att elever erbjuds studie- och yrkesorienterande verksamhet är viktigt av flera skäl; dels för att eleverna ska kunna göra aktiva val inför framtida utbildnings- och yrkesverksamhet dels utifrån skolans kompensatoriska uppdrag för att medverka till att elevens studie- och yrkesval

inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund. Att elever inte ges tillgång till studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser deras behov strider mot författningarnas krav.

Rättslig reglering

Av förordning (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar framgår att det vid utlandsskolorna ska anordnas utbildning enligt den läroplan som gäller för förskoleklassen och grundskolan respektive gymnasieskolan, samt enligt grundskolans kursplaner och timplan respektive gymnasieskolans ämnesplaner och poängplanen för nationella program i gymnasieskolan. (16 §)

Av läroplanerna för grundskolan och gymnasieskolan framgår att den studie- och yrkesorienterande verksamheten ska tillgodose elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. Enligt läroplan för grundskolan har rektorn ett särskilt ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning. Enligt läroplan för gymnasieskolan har rektorn ett särskilt ansvar för att studie- och yrkesvägledningen organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av framtida utbildning och yrke.

Skolinspektionens utredning

Lärare i grundskolan säger i intervju att det inte finns någon studie- och yrkesvägledare på skolan och att det uppdraget istället förlagts till arbetslagsledarna. De känner inte heller till om det finns någon plan för hur det arbetet ska se ut på skolan. Lärare beskriver att klasserna med de yngsta eleverna (årskurs 1-3) får besök av föräldrar som berättar om sina yrken och att de går igenom olika yrken i klassen. I årskurs 9 informerar mentorn om möjligheterna att söka vidare till gymnasiet och vad olika gymnasieprogram kan leda till. Mentorn säger att hen försöker rekommendera eleverna att söka program som är rimliga utifrån deras betyg. Vidare beskriver lärare att skolan köper in en konsult under en månads tid i samband med att grundskoleeleverna ska göra sina gymnasieval och gymnasieeleverna ska ansöka till högskola och universitet. Enligt lärarna är det mest anpassat till elever i gymnasiets år 3 men det finns också möjlighet för elever årskurs 9 att boka in vägledningssamtal med konsulten. Lärare kan inte ge några exempel på att eleverna i grundskolans årskurs 4-8 ges studie- och yrkesvägledning.

Elever i gymnasiet säger i intervju att det inte funnits någon studie- och yrkesvägledare på skolan det senaste läsåret, men att de haft möjlighet att boka tid för studie- och yrkesvägledning via Skype vid ett tillfälle under hösten 2017. En elev säger det inte var tillräckligt för att eleven skulle få den hjälp hen behövde för att ansöka till universitetet. Eleverna säger att de inte tror att det funnits möjlighet att boka in fler Skype-träffar, då de inte fått någon information om det. Ingen av de intervjuade gymnasieeleverna känner till att de fått någon annan vägledning, till exempel vid val av gymnasiekurser, än erbjudandet om vägledningssamtal via Skype vid ett tillfälle. Enligt elever har det resulterat i att flera elever inte har sökt vidare till högskola och universitet, trots att de velat göra detta.

Lärare i gymnasiet säger i intervju att elever berättat för dem att de inte tycker att de fått den studie- och yrkesvägledning de har behov av. Enligt lärare har kritiken från elever i år 3 varit massiv och deras mentor har framfört det till skolledningen. Lärarna beskriver att skolledningen har informerat om att två lärare på skolan ska utbildas inom området studie- och yrkesvägledning men enligt lärarna finns det i nuläget inte någon på skolan med denna kompetens. Lärarna tillägger att det har funnits en begränsad möjlighet att boka vägledningssamtal via Skype och att denna inte varit tillfredställande för eleverna. En lärare säger att elever i år 1 haft frågor inför val till år 2 och att läraren försökt besvara elevernas frågor så gott hen kunnat.

En av lärarna som fått i uppdrag att ansvara för studie- och yrkesvägledningen på skolan säger i intervju att elever i grundskolans årkurs 8 och 9 samt gymnasiets år 3 har erbjudits samtal med studie- och yrkesvägledare via Skype. Enligt läraren har eleverna haft möjlighet att boka in tid för vägledning via Skype och elever i behov av fler än ett samtal har haft möjlighet att boka in fler träffar. Läraren uppskattar att cirka hälften av eleverna i gymnasiets år 3 samt enstaka elever i grundskolans årkurs 9 har haft vägledningssamtal via Skype. Därtill berättar läraren att eleverna har kontinuerlig tillgång till vägledande samtal via Skype och att den tjänsten inte enbart erbjuds under en begränsad tid. Vidare berättar läraren att personalgruppen identifierat studie- och yrkesvägledning som ett utvecklingsområde, både på grund- och gymnasieskolan. De har även fört samtal om det i den pedagogiska ledningsgruppen, där lärare med ansvar för studie- och yrkesvägledning samt rektorn ingår, och diskuterat hur de ska arbeta för att tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning. Enligt läraren har rektorn varit i kontakt med ett universitet i Sverige för att undersöka möjligheten för de lärare som ansvarar för studie- och yrkesvägledning att vidareutbilda sig till studie- och yrkesvägledare på distans.

Rektorn säger i intervju att studie- och yrkesvägledning på såväl grund- som gymnasieskolan är ett identifierat utvecklingsområde. Rektorn berättar att det genomförs spridda vägledningsinsatser i grundskolans årskurser 1-3 och 8-9, samt i gymnasieskolans år 2 och 3 men att det inte finns någon systematik i hur skolan ger alla elever från förskoleklass till gymnasiets år 3 vägledning. Vidare berättar rektorn att de två lärare som ansvarar för den studie- och yrkesvägledande verksamheten på skolan kommer att gå en studie- och yrkesvägledarutbildning för att säkerställa att den kompetensen finns på skolan. Rektorn beskriver vidare att alla elever som vill ha vägledningssamtal får det på distans av en studie- och yrkesvägledare, via Skype. Enligt rektorn har elever i grundskolans årskurs 9 samt elever i gymnasiets år 2 och 3 använt den möjligheten men säger också att efterfrågan inte varit särskilt stor. Rektorn känner till att några elever hellre velat ha samtal med en person "på plats", men tror inte att dessa elever testat möjligheten till vägledning på distans.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom följande områden:

Undervisning och lärande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning och betygssättning

Trygghet och åtgärder mot kränkande behandling

Styrning och utveckling av verksamheten

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Kompletterande svensk undervisning

På Skolinspektionens vägnar

X Helena Boëthius

Enhetschef
Signerat av: Helena Boëthius

X Therése Lumberg

Föredragande
Signerat av: Therése Lumberg

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om skolan och huvudmannen

Fakta om skolan och huvudmannen

Svenska skolan på Costa del Sol ligger i Fuengirola, i södra Spanien. Skolan grundades 1969 och huvudman för skolan är en föräldraförening vid namn Föreningen Svenska Skolan på Costa del Sol. Föreningsstämma äger rum två gånger per år och där fastställs budget och skolavgifter.

Skolans rektor ansvarar för ledning och samordning av det pedagogiska arbetet vid förskolan, förskoleklassen, grundskolan och gymnasiet. Skolans föreningschef är styrelsens verkställande tjänsteman vilket innebär ansvar för skolans löpande verksamhet och förvaltning. Föreningschefen är tillsammans med rektorn ansvarig för skolans dagliga verksamhet. Både rektorn och föreningschefen tillträdde sina tjänster 2016. På skolan finns ett tjugotal lärare och för administrativa uppdrag finns en kanslist. Skolan har betygsrätt motsvarande spansk grundskola och en biträdande rektor ansvarar för den spanska sektionen (Directora Técnica).

Vid skolan erbjuds verksamhet i förskola, förskoleklass, grundskolans årskurser 1-9 samt gymnasieutbildning på naturvetenskapligt, samhällsvetenskapligt samt ekonomiskt program. Huvudmannen bedriver också kompletterande svensk undervisning.

Vid tiden för tillsynsbesöket går det 8 elever i förskoleklassen, 129 elever i grundskolan och 117 elever i gymnasieskolan. Av dessa elever får skolan statsbidrag, enligt förordning (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar, för 54 elever på grundskolan och 13 på gymnasieskolan. Verksamheten bedrivs för samtliga skolformer i samma byggnad.

De flesta av eleverna vid gymnasieskolan är så kallade gästelever, som oftast tillbringar ett år (år 2) vid gymnasieskolan i Fuengirola och slutför sin gymnasieutbildning vid en svensk gymnasieskola. För dessa elever erhåller skolan inga statsbidrag från Skolverket och de, samt övriga elever som inte erhåller statsbidrag, omfattas inte heller av Skolinspektionens tillsyn.

Verksamheten vid Svenska skolan på Costa del Sol bedrivs årskursblandat i förskoleklass och årskurs 1. Övriga årskurser i grundskolan är organiserade i åldershomogena klasser, med en klass per årskurs. På gymnasieskolan är eleverna organiserade enligt följande; i år 1 går samtliga elever i samma klass, i år 2 delas eleverna in i tre klasser med en klass per program, i år tre går samtliga elever i en gemensam klass.

Måluppfyllelse

Grundskolan

Årskurs 1

Enligt de uppgifter som huvudmannen lämnat till Skolinspektionen bedömdes alla elever i årkurs 1 nå kunskapskraven i läsförståelse vid läsårets slut 2016/17.

Årskurs 3

Enligt de uppgifter som skolan lämnat till Skolinspektionen bedömdes alla elever i årskurs 3 nå kunskapskraven i svenska, matematik, naturorienterande och samhällsorienterande ämnen läsåret 2016/17.

Årskurs 6

Enligt de uppgifter som skolan lämnat till Skolinspektionen uppnådde alla elever i årskurs 6 minst betyget E i samtliga ämnen som betygsattes läsåret 2016/17.

Årskurs 9

Enligt de uppgifter som huvudmannen lämnat till Skolinspektionen uppnådde alla elever i årskurs 9 minst betyget E i samtliga ämnen, med undantag för ämnena idrott- och hälsa samt moderna språk. I dessa uppnådde 94 procent respektive 75 procent av eleverna minst betyget E läsåret 2016/17.

Gymnasieskolan

Skolverkets statistik visar att 94 procent av de elever som avslutade utbildningen vid skolenheten med avgångsbetyg våren 2017 fick gymnasieexamen. Enligt Skolverkets statistik från läsåret 2016/17 var den genomsnittliga betygspoängen 15,75 hos de elever som avslutade sin utbildning på skolenheten.